

Hartforn henregnes til Gaarde, endstjøndt Steder imellem 1 og 2 Edr. Hartforn ellers i andre Henseender ikke kunne betragtes som Gaarde, men ere at anse som Boelssteder." Det er her, saavidt vi formaa at se, med fuldkommen Bestemthed udtalt, at Kammeret hidtil havde anvendt de gjældende Udskytningslove paa den Maade, at Udskykning af Gaarde under 2 Edr. ifkun var bleven tilladt, naar de ikke vare Parceller af tilforn udskyttede Gaarde, og det var denne Kammerets Praxis, som nu fik Stadfæstelse i § 1 af Forordningen af 25de Juni 1810. Det er muligt, at man vil finde Ordene i Forstillingen klarere end i Forordningens § 1, men disse synes dog i ethvert Fald at have burdet være forstaaede for en saadan Misforstaaelse som den, vi have paavist.

Maatte jeg nu ikke ganske have feilet i den ovenstaaende Udvikling, vil det ses, at den nu i Praxis antagne Sætning, at "mindre Parceller", uden Hensyn til deres Størrelse, ikke kunne anses som Gaarde, turde staa paa svage Fødder, selv naar det gjælder Spørgsmaal om saadanne Gaardes Udskykning og Sammenlægning, og endnu mindre kan der da vistnok være Tale om at overføre saadanne Anskuelser paa Fæstetvangens Omraade, hvor de aldeles Intet have at gjøre.

Eigesaa vanskeligt turde det være at sige, hvorledes man er kommen til at overføre Læren om "mindre Parceller", der alene har hjemme i Udskytningslovene og dermed alene Gyldighed for Selveiergaardene — paa Omdelingen af Fæstegods, og dermed da ligeledes for dettes Vedkommende har udfundet Theorien om de ved Omdelingen frastilte Parcellers Frihed for Fæstetvang. Som bekendt gjælde nemlig Reglerne i vore Udskytningslove slet ikke om Omdelingsretten, naar undtages at Forordningen af 25de Juni 1810 paabød, at Omdelingen skulde foregaa ved en Landinspektør og stilles under Kontrol af Rentekammeret. — Hele Theorien er derhos saa meget besynderligere, som det af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 14de December 1854 ses, at der ved Indberetning om foregaaet Udskykning og Omdeling meget sjældent er gjort Meddelelse om, hvilken af Parcellerne der

skulde betragtes som Hovedparcel, og Følgen deraf er bleven den, som det udtales i Skrivelsen, at alle Parceller maa betragtes som Hovedparceller. Men gjælder dette ligeoverfor Udskytningslovene, hvorfor saa ikke ligeledes ligeoverfor Fæstelovgivningen, i alt Fald naar Parcellerne benyttes i Gaardsmandsbrug?

Et alvorligt Blik paa vore Udskytningslove turde i det Hele vise, at der her ligger en værdig Opgave for Indenrigsministeriets Opmærksomhed.

Efter det Anførte formaar jeg ikke at se, hvorledes det skulde kunne godtgjøres, at den Afvigelse fra tidligere Administrationsregler, der har faaet et saa klart og bestemt Udtryk i Indenrigsministeriets Circulære af 28de December 1868, skulde være begrundet i rigtig Opfattelse af den herhenhørende Del af Lovgivningen. Men maatte nu Landstinget i denne Henseende dele Anskuelse med Hiertallet, vil det vistnok ogsaa finde det sin Omhu værdigt og vel stemmende med de Grundsætninger, der pleie at lede dets Beslutninger, at fjerne den Usikkerhed, som det maa erkjendes herved er bragt ind i Retsbevidstheden og i Retsudviklingen. Det er paa denne Maade, at Udvalgets Hiertal har set paa Lovforslagets § 3. Den stræber at bevare til Anvendelse efter oprindelig Bestemmelse den Del af Landets Jord, som endnu hviler under Fæstebaandet, og den gjør det, ikke ved Forsøg paa at indføre nye Regler i vore Landbosforhold, men i alt Væsentligt ved at hævde Anskuelser, som fra gamle Dage have været ansete som grundede i rigtig Fortolkning af de herhenhørende Love og som ledende Grundsætninger for Administrationen. Af Lovforslagets samtlige Bestemmelser har denne Paragraf derfor stillet sig for os som den vigtigste, i hvis Grundtanke de i Lovforslagets §§ 1 og 4 indeholdte Regler i Virkeligheden havde deres Grund og Tilknætningspunkt, og vi have derfor tilladt os at foreslaa, at den stilles i Epidisen for hele Lovforslaget. Ved Overveielser af dens Indhold er det imidlertid forekommet os, at den — med Bevarelsen af dens Hovedbestemmelse — burde undergaa nogen Forandring.

Som det vil være bemærket, giver Paragrafen nemlig ikke Regler for Retten til at